

Az ellenzékiek mozgósítása az egyéni választókerületekben

Az előválasztási részvétel tapasztalatai

A REPUBLIKON INTÉZET ELEMZÉSE

2021. OKTÓBER

Az előválasztás részvételi adatai azt mutatják, hogy az általános választási részvétel és az ellenzéki szavazók aránya mellett azokban az egyéni választókerületekben volt nagyobb az ellenzéki mozgósítás, ahol valódi konfliktus alakult ki a jelöltek között, volt tétje a választásnak. Az alacsonyabb mozgósítással rendelkező választókerületekben 2018-ban a Jobbik volt a legerősebb ellenzéki párt. Az ellenzéknek ezeken a helyeken pótolnia kell a Jobbik szervezeti veszteségeit a 2022-es sikerhez. Van tíz olyan választókerület, amelyek nem számítanak befutó körzetnek, azonban az országos átlagot meghaladó ellenzéki mozgósítás miatt esélye nyílik az ellenzéknek a 2022-es győzelemre.

A Republikon Intézet alábbi elemzésében azt vizsgáljuk meg, hogy milyen hatékonysággal tudott mozgósítani az ellenzék az előválasztás során az országos egyéni választókerületekben (OEVK). A mozgósítást az alapján mértük, hogy hány szavazatot kapott a hat előválasztó párt (DK, Jobbik, Momentum, MSZP, LMP, Párbeszéd), valamint az Együtt 2018-ban, és ahhoz képest hány szavazatot adtak le az ellenzéki szavazók az adott választókerületben az előválasztás során. Az egyes választókerületeknél jeleztük továbbá, hogy a Republikon egy korábbi elemzése szerint¹ milyen esélye van az ellenzéknek a 2018-as országgyűlési és a 2019-es önkormányzati választások eredményei alapján. Különbséget tettük tehát az inkumbens, azaz már 2018-ban is ellenzéki jelölt által megnyert, továbbá az együttműködéssel megnyerhető, a nagyvárosi vonzáskörzetű, a billegő és a nehezebben nyerhető választókerületek között.

OEVK	Székhely	Ellenzéki szavazatok aránya, 2018	Előválasztási részvétel aránya	Mozgósított ellenzéki választók aránya	OEVK kategória
BUDAPEST 02	XI. kerület	44%	18%	41%	Együttműködéssel nyerhető
BUDAPEST 03	XII. kerület	44%	18%	40%	Együttműködéssel nyerhető
BUDAPEST 04	II. kerület	45%	18%	40%	Együttműködéssel nyerhető
BUDAPEST 08	XIV. kerület	50%	18%	37%	Inkumbens
BUDAPEST 01	V. kerület	42%	15%	36%	Inkumbens
BUDAPEST 05	VII. kerület	41%	15%	35%	Inkumbens
BUDAPEST 07	XIII. kerület	51%	18%	35%	Inkumbens
BUDAPEST 06	VIII. kerület	36%	12%	34%	Együttműködéssel nyerhető
BUDAPEST 18	XXII. kerület	45%	15%	33%	Inkumbens
BUDAPEST 13	XVI. kerület	46%	15%	32%	Együttműködéssel nyerhető

1. táblázat: A tíz legmagasabb ellenzéki mozgósítással rendelkező OEVK

Az 1. táblázat azt a tíz választókerületet mutatja, amelyben a leghatékonyabb volt az ellenzéki mozgósítás. Ezek közül mindegyik fővárosi választókerület, amelyek közül több is kiemelt figyelmet kapott az előválasztáson indulók ismertsége miatt. Ilyen volt a budapesti 2-esben az Orosz Anna (Momentum) és Gy. Németh Erzsébet (DK), a budapesti 3-asban a Hajnal Miklós (Momentum) és Komáromi Zoltán (DK) és a budapesti 4-esben a Tordai Bence (Párbeszéd) és

¹ Republikon Intézet (2021). *Út a parlamenti többségig. Ellenzéki esélyek az egyéni választókerületekben.* Interneten: <http://republicon.hu/elemzesek-kutatasok/21-02-16-egyeni-valasztokerulet.aspx>

Kálmán Olga (DK) versengése. A 2018-as választás során az egyéni választókerületekben átlagban a szavazatok 34%-át kapták meg az ellenzéki jelöltek. Egy kivétellel mind a tíz választókerületben magas volt az ellenzéki szavazatok aránya 2018-ban. Ez a budapesti 6-os választókerület, ami az előválasztás során kifejezetten kompetitív volt, négy jelölt is indult, majd végül a Jámbor András és a Párbeszéd nyerte el a jelöltséget. A Fudan egyetem ügye miatt továbbá nagyobb közfigyelem is irányult választókerületre, hiszen az ide is tartozó fővárosi IX. kerületbe tervezte a kormány a kínai egyetem építését. A top10-ben található Zugló is, ahol végül visszalépett a jelöltségtől Tóth Csaba jelenlegi országgyűlési képviselő. A Hadházy Ákos és Tóth Csaba közötti konfliktus ugyanakkor állandó ügye volt az előválasztásnak, fontos szerepe volt a miniszterelnök-jelöltek közötti vitában is. A 2018-as választásokon Óbuda és Újpest választókerületeiben (budapesti 10, ill. 11) magas volt az ellenzéki szavazatok aránya, valamint sok szavazatot kapott az egyedülként induló párbeszédese Szabó Tímea és Varjú László, a DK jelöltje, azonban a versengés, a konfliktus hiánya miatt ezek az OEVK-k nem kerültek bele a mozgósítási top10-be.

OEVK	Székhely	Ellenzéki szavazatok aránya, 2018	Előválasztási részvétel aránya	Mozgósított ellenzéki választók aránya	OEVK kategória
SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG 03	Kisvárdra	23%	3%	14%	Nehezebben nyerhető
BORSOD 05	Sátoraljaújhely	30%	4%	14%	Billegő körzet
BORSOD 06	Tiszaújváros	32%	5%	14%	Nagyvárosi vonzáskörzetű
PEST 09	Nagykátá	28%	4%	14%	Nehezebben nyerhető
HAJDÚ-BIHAR 04	Berettyóújfalu	27%	4%	13%	Nehezebben nyerhető
BÉKÉS 02	Békés	29%	4%	13%	Nehezebben nyerhető
SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG 02	Nyíregyháza	32%	4%	13%	Együttműködéssel nyerhető
BORSOD 07	Mezőkövesd	29%	4%	13%	Nehezebben nyerhető
SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG 04	Vásárosnamény	24%	3%	11%	Nehezebben nyerhető
NÓGRÁD 02	Balassagyarmat	30%	3%	10%	Nehezebben nyerhető

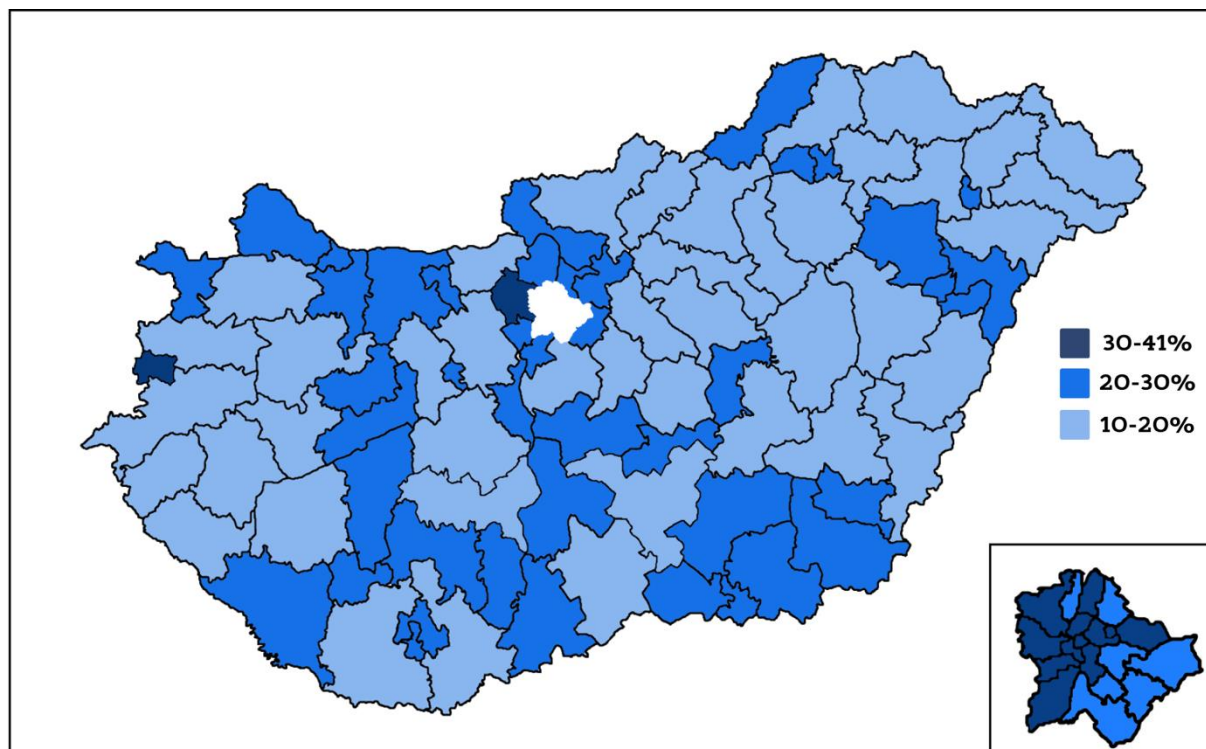
2. táblázat: A tíz legalacsonyabb ellenzéki mozgósítással rendelkező OEVK

Érdeemes továbbá számba venni a tíz legalacsonyabb ellenzéki mozgósítással bíró egyéni választókerületet is (2. táblázat). Ezeknek a választókerületeknek szinte mindegyike az ország észak-keleti régiójából kerül ki, ahol általánosságban is alacsonyabb a választási részvétel. A mozgósítás ellen hat továbbá, hogy kisebb települések találhatóak ezekben a választókerületekben, kisebb tehát a népsűrűség is. Ezen körülmények miatt az előválasztás intézményéről, lehetőségéről is kevésbé értesülhettek a helyi választók. Az ellenzéki szavazatok aránya azonban nem kirívóan alacsony mindegyikben a 34%-os átlaghoz képest. A fenti tízből azonban a Borsod 6-osban, a Nógrád 2-esben és a Pest 9-esben egyedüli induló volt az előválasztáson, nem volt tehát olyan versengés, konfliktus, amely megmozgatta volna az ellenzéki választókat. Lényeges jellemzője továbbá ezeknek az OEVK-knak, hogy 2018-ban kivétel nélkül

mind a tíz választókerületben a Jobbik volt a legerősebb ellenzéki párt. Az adatok így arra is utalnak, hogy Jakab Péter gyengébb kampánya miatt otthon maradtak szavazói, továbbá azt is jelzik, hogy 2018-hoz képest hol veszített szavazatokat a Jobbik. Az ellenzéknek ezeken a helyeken pótolnia kell a Jobbik szervezeti veszteségeit a 2022-es sikerhez.

Van ugyanakkor tíz olyan választókerület, amelyek a 2018-as országgyűlési és a 2019-es önkormányzati eredmények alapján nem számítanak befutó körzetnek, azonban az országos 22%-os átlagot meghaladja az ellenzéki mozgósítás az előválasztáson (lásd függelék). A nehezebben nyerhető kategóriába tartozik Győr-Moson-Sopron 4-es (Sopron), a Bács-Kiskun 2-es (Kecskemét), a Bács-Kiskun 3-as (Kalocsa) és a Tolna 1-es (Szekszárd). Ezekben a választókerületekben 2018-ban 5%-nál nagyobb volt az ellenzék hátránya. Az átlagot meghaladó ellenzéki mozgósítás azonban azt jelzi, hogy ennek a hátrálynak legalább egy része 2022-ben behozható. A billegő körzetekben, ahol a különbség kevesebb 5%-nál kevesebb volt 2018-ban, a megfelelő mozgósítással le is dolgozható a Fidesz előnye. Ezek közé tartozik a Komárom-Esztergom 3-as (Komárom), a Hajdú-Bihar 2-es (Debrecen) és a Győr-Moson-Sopron 1-es (Győr). Végül a nagyvárosi vonzaskörzetűek közé tartoznak azok az OEVK-k, ahol 2018-ban a Fidesz nyert, de a választókerület központi településén 2019-ben az ellenzék. Ilyen a Pest 4-es (Vác), a Csongrád 4-es (Hódmezővásárhely) és a Vas 1-es (Szombathely). Különösen utóbbiban volt magas az ellenzéki mozgósítás az átlaghoz képest (31%), ami Czeglédy Csaba (DK) és Ungár Péter (LMP) országos figyelmet is kapó előválasztási küzdelmének köszönhető. Ezekben az OEVK-ban a 2019-es önkormányzati győzelem mellett támaszkodhat az ellenzék az átlagot meghaladó előválasztási mozgósításra is.

FÜGGELÉK: MOZGÓSÍTÁS A VÁLASZTÓKERÜLETEKBEN

OEVK	Székhely	Ellenzéki szavazatok aránya, 2018 (átlag: 34%)	Előválasztási részvétel aránya (átlag: 8%)	Mozgósított ellenzéki választók aránya (átlag: 22%)	OEVK kategória
BUDAPEST 02	XI. kerület	44%	18%	41%	Együttműködéssel nyerhető
BUDAPEST 03	XII. kerület	44%	18%	40%	Együttműködéssel nyerhető
BUDAPEST 04	II. kerület	45%	18%	40%	Együttműködéssel nyerhető
BUDAPEST 08	XIV. kerület	50%	18%	37%	Inkumbens
BUDAPEST 01	V. kerület	42%	15%	36%	Inkumbens
BUDAPEST 05	VII. kerület	41%	15%	35%	Inkumbens
BUDAPEST 07	XIII. kerület	51%	18%	35%	Inkumbens
BUDAPEST 06	VIII. kerület	36%	12%	34%	Együttműködéssel nyerhető
BUDAPEST 18	XXII. kerület	45%	15%	33%	Inkumbens
BUDAPEST 13	XVI. kerület	46%	15%	32%	Együttműködéssel nyerhető
PEST 02	Budakeszi	41%	13%	31%	Együttműködéssel nyerhető
BUDAPEST 11	IV. kerület	44%	14%	31%	Inkumbens
VAS 01	Szombathely	36%	11%	31%	Nagyvárosi vonzáskörzetű
BUDAPEST 10	III. kerület	48%	14%	29%	Inkumbens
PEST 01	Érd	40%	11%	28%	Együttműködéssel nyerhető
BUDAPEST 09	X. kerület	42%	12%	28%	Inkumbens
PEST 03	Szentendre	37%	10%	28%	Együttműködéssel nyerhető
BUDAPEST 12	XV. kerület	43%	12%	28%	Inkumbens
PEST 05	Dunakeszi	42%	11%	27%	Együttműködéssel nyerhető
BUDAPEST 15	XVIII. kerület	44%	12%	27%	Inkumbens
BUDAPEST 14	XVII. kerület	44%	12%	27%	Együttműködéssel nyerhető

BORSOD 01	Miskolc	38%	10%	27%	Együtműködéssel nyerhető
BUDAPEST 17	XXI. kerület	41%	11%	27%	Inkumbens
BARANYA 02	Pécs	39%	10%	26%	Együtműködéssel nyerhető
BUDAPEST 16	XX. kerület	44%	12%	26%	Inkumbens
KOMÁROM-ESZTERGOM 01	Tatabánya	36%	9%	26%	Együtműködéssel nyerhető
CSONGRÁD 01	Szeged	43%	11%	26%	Inkumbens
GYŐR-MOSON-SOPRON 01	Győr	35%	9%	26%	Billegő körzet
BORSOD 02	Miskolc	41%	10%	26%	Együtműködéssel nyerhető
TOLNA 01	Szekszárd	30%	8%	25%	Nehezebben nyerhető
BARANYA 01	Pécs	43%	11%	25%	Inkumbens
CSONGRÁD 04	Hódmezővásárhely	33%	8%	25%	Nagyvárosi vonzáskörzetű
HAJDÚ-BIHAR 01	Debrecen	36%	9%	25%	Együtműködéssel nyerhető
BORSOD 03	Ózd	28%	7%	25%	Együtműködéssel nyerhető
BÉKÉS 01	Békéscsaba	35%	9%	25%	Együtműködéssel nyerhető
CSONGRÁD 02	Szeged	37%	9%	24%	Együtműködéssel nyerhető
HAJDÚ-BIHAR 06	Hajdúböszörmény	31%	7%	24%	Együtműködéssel nyerhető
PEST 08	Szigetszentmiklós	41%	10%	24%	Együtműködéssel nyerhető
BÁCS-KISKUN 03	Kalocsa	31%	7%	24%	Nehezebben nyerhető
FEJÉR 04	Dunaújváros	40%	9%	24%	Inkumbens
PEST 04	Vác	34%	8%	23%	Nagyvárosi vonzáskörzetű
HAJDÚ-BIHAR 02	Debrecen	32%	7%	23%	Billegő körzet
FEJÉR 01	Székesfehérvár	38%	9%	23%	Együtműködéssel nyerhető
KOMÁROM-ESZTERGOM 03	Komárom	32%	7%	23%	Billegő körzet
PEST 06	Gödöllő	38%	9%	23%	Együtműködéssel nyerhető
BÁCS-KISKUN 02	Kecskemét	32%	7%	23%	Nehezebben nyerhető
GYŐR-MOSON-SOPRON 04	Sopron	32%	7%	23%	Nehezebben nyerhető
SOMOgy 04	Siófok	33%	7%	22%	Nagyvárosi vonzáskörzetű
GYŐR-MOSON-SOPRON 02	Győr	30%	7%	22%	Nehezebben nyerhető
BÉKÉS 04	Orosháza	36%	8%	22%	Együtműködéssel nyerhető
VESZPRÉM 01	Veszprém	36%	8%	22%	Együtműködéssel nyerhető
PEST 07	Vecsés	37%	8%	22%	Együtműködéssel nyerhető
BÁCS-KISKUN 01	Kecskemét	29%	6%	21%	Nehezebben nyerhető
SOMOgy 01	Kaposvár	36%	8%	21%	Együtműködéssel nyerhető
VESZPRÉM 02	Balatonfüred	33%	7%	21%	Billegő körzet
GYŐR-MOSON-SOPRON 05	Mosonmagyaróvár	29%	6%	21%	Nehezebben nyerhető
JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK 01	Szolnok	39%	8%	21%	Együtműködéssel nyerhető
BÁCS-KISKUN 06	Baja	29%	6%	20%	Billegő körzet
SOMOgy 02	Barcs	29%	6%	20%	Nehezebben nyerhető
HAJDÚ-BIHAR 03	Debrecen	25%	5%	20%	Nehezebben nyerhető
TOLNA 02	Dombóvár	26%	5%	20%	Nehezebben nyerhető

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG 01	Nyíregyháza	41%	8%	20%	Együttműködéssel nyerhető
CSONGRÁD 03	Szentes	32%	6%	20%	Nagyvárosi vonzáskörzetű
HEVES 01	Eger	35%	7%	19%	Együttműködéssel nyerhető
BÉKÉS 03	Gyula	31%	6%	19%	Billegő körzet
JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK 03	Karcag	27%	5%	19%	Nehezebben nyerhető
ZALA 01	Zalaegerszeg	33%	6%	19%	Nehezebben nyerhető
PEST 10	Monor	30%	6%	19%	Nehezebben nyerhető
VAS 03	Körmend	25%	5%	19%	Nehezebben nyerhető
HEVES 03	Hatvan	32%	6%	18%	Nagyvárosi vonzáskörzetű
NÓGRÁD 01	Salgótarján	32%	6%	18%	Együttműködéssel nyerhető
SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG 05	Mátészalka	25%	5%	18%	Nehezebben nyerhető
PEST 12	Cegléd	30%	5%	18%	Nagyvárosi vonzáskörzetű
BORSOD 04	Kazincbarcika	33%	6%	18%	Együttműködéssel nyerhető
KOMÁROM-ESZTERGOM 02	Esztergom	35%	6%	18%	Együttműködéssel nyerhető
ZALA 03	Nagykanizsa	34%	6%	18%	Együttműködéssel nyerhető
SOMOGY 03	Marcali	31%	5%	18%	Billegő körzet
BARANYA 03	Mohács	26%	5%	18%	Nehezebben nyerhető
BÁCS-KISKUN 05	Kiskunhalas	27%	5%	18%	Nehezebben nyerhető
FEJÉR 03	Bicske	34%	6%	18%	Nehezebben nyerhető
PEST 11	Dabas	32%	6%	17%	Billegő körzet
HEVES 02	Gyöngyös	37%	6%	17%	Együttműködéssel nyerhető
JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK 02	Jászberény	31%	5%	17%	Billegő körzet
VESZPRÉM 04	Pápa	28%	5%	17%	Nehezebben nyerhető
JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK 04	Törökszentmiklós	34%	6%	17%	Együttműködéssel nyerhető
VAS 02	Sárvár	27%	4%	16%	Nehezebben nyerhető
TOLNA 03	Paks	27%	4%	16%	Nehezebben nyerhető
FEJÉR 02	Székesfehérvár	32%	5%	16%	Nehezebben nyerhető
SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG 06	Nyírbátor	27%	4%	16%	Billegő körzet
BARANYA 04	Szigetvár	30%	5%	15%	Nagyvárosi vonzáskörzetű
VESZPRÉM 03	Tapolca	35%	5%	15%	Együttműködéssel nyerhető
ZALA 02	Keszthely	30%	5%	15%	Nehezebben nyerhető
GYŐR-MOSON-SOPRON 03	Csorna	26%	4%	15%	Nehezebben nyerhető
BÁCS-KISKUN 04	Kiskunfélegyháza	25%	4%	15%	Nehezebben nyerhető
HAJDÚ-BIHAR 05	Hajduszoboszló	29%	4%	15%	Nehezebben nyerhető
FEJÉR 05	Sárbogárd	26%	4%	14%	Nehezebben nyerhető
SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG 03	Kisvárd	23%	3%	14%	Nehezebben nyerhető
BORSOD 05	Sátoraljaújhely	30%	4%	14%	Billegő körzet
BORSOD 06	Tiszaújváros	32%	5%	14%	Nagyvárosi vonzáskörzetű

PEST 09	Nagykáta	28%	4%	14%	Nehezebben nyerhető
HAJDÚ-BIHAR 04	Berettyójfalu	27%	4%	13%	Nehezebben nyerhető
BÉKÉS 02	Békés	29%	4%	13%	Nehezebben nyerhető
SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG 02	Nyíregyháza	32%	4%	13%	Együttműködéssel nyerhető
BORSOD 07	Mezőkövesd	29%	4%	13%	Nehezebben nyerhető
SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG 04	Vásárosnamény	24%	3%	11%	Nehezebben nyerhető
NÓGRÁD 02	Balassagyarmat	30%	3%	10%	Nehezebben nyerhető